

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ ELEKTRONİK MUHASEBE UYGULAMALARINA BÜTÜNCÜL BİR YAKLAŞIM

Fatma Tektüfekçi Şençiçek

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Doç. Dr.

E-posta: f.tektufekci@deu.edu.tr

Özet

Günümüzde elektronik ortamda, bilgi teknolojileri destekli muhasebe uygulamaları ile yeni perspektiflere açılmıştır. İşletmenin tüm fonksiyonlarının bütünleşik olarak yerine getirilebilmesi, ancak geliştirilen ileri teknoloji yazılımlar aracılığıyla olasıdır. Çalışmada elektronik ortamdaki muhasebe uygulamaları bütüncül bir yaklaşımla ele alınmış, yeni elektronik uygulamalar incelenmiş ve Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili taksonomileri ile ilişkisi irdelenmiştir. Ayrıca güncel gelişmelere paralel yeni dinamiklere uygulamadan örneklemeler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bilgi Teknolojileri, Elektronik Muhasebe Uygulamaları, Muhasebe Yazılımları, XBRL.*

Alan Tanımı: Bilgi Teknolojileri Yönetimi, Bilgi Sistemleri (İşletme ve Yönetim)

HOLISTIC APPROACH TO INFORMATION TECHNOLOGY AIDED ACCOUNTING PRACTICES

Abstract

At the present day, information technology aided accounting practices in electronical environment is lead to the new perspectives. To implement integrated all of the functions of business is possible by high-technology software programme. In this study, accounting practices in electronical environment are discussed in integrated approach, examined new electronical practices and explicated related to eXtensible Business Reporting Language taxonomy. Also,

new dynamics in parallel with up-to-date latest advances in accounting gave an example.

Keywords: *Information Technology, Accounting in Electronical Environment, Accounting Software Programs, XBRL.*

JEL Code: *M15, M40, M41, M42.*

1. GİRİŞ

Bilişim sektöründe ilerlemeler ışığında bilgi teknolojileri destekli uygulamalara geçilmiş, bilgi teknolojilerinin değişen paradigması olarak elektronik ortamda muhasebe uygulamaları ile muhasebeye yeni dinamikler kazandırılmıştır. Ulusal ve uluslararası alanda rekabet edebilmek için elektronik ortamda çeşitli yazılım programlarından yararlanma gereği ortaya çıkmıştır. Artık bütünleşik sistemler kullanılmakta, internet tabanlı uygulamalar tercih edilmektedir. Dünyada ve ülkemizde elektronik uygulamalara yaygın bir şekilde kullanılır olmuştur. Çalışmada elektronik muhasebe uygulamaları bütüncül bir bakış açısıyla ayrıntılı bir şekilde incelenecek, yazılımların rolü ve önemi irdelenecektir. Ardından değişen dünya düzenindeki yeni dinamiklerin ülkemiz uygulamaları örneklendirilecektir.

2. MUHASEBEDE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DESTEKLİ ELEKTRONİK UYGULAMALAR

Muhasebede bilgisayarlar ya kısmi ya eş anlı ya da bütünleşik olarak kullanılmakta idi. Günümüzde, Yönetim Bilgi Sistemi-YBS' in bir alt sistemi olan Muhasebe Bilgi Sistemi-MBS, YBS' in diğer alt sistemleri ile birlikte bütünleşerek entegre bir bilgi sistemi olarak çalışmaktadır. Bilgisayar ortamında muhasebe programları; geçmişte sadece genel muhasebe programları ya da yarı otomatik entegre sistemler iken, artık tam otomatik enterasyonu sağlayıcı rol üstlenmektedir. Başlangıçta bilgisayar ortamında muhasebe ile ilgili işlemler gerçekleştirilirken, artık gelişmiş bilgisayar donanım ve yazılımına sahip bilgisayar destekli muhasebe uygulamalarına geçilmiştir.

Bir sistem olarak bilgisayarla bilgi işleme teknolojisinin; donanım, yazılım ve personel olmak üzere üç bileşeni vardır. Bilgisayar donanımı, bilgisayar sistemine ilişkin fiziksel öğeler bütünü olup, bilgisayar yazılımı ise bilgi işleme amacıyla donanımın çeşitli bileşenleri işlevini sağlayan ve denetleyen her türdeki programlardan oluşur. Yazılım programları, uygulama ve sistem yazılımı olarak ikiye ayrılır. Uygulama yazılımı, kullanıcının özel uygulamalarına ilişkin gereksinimlerini karşılamak üzere hazırlanmış olan programlar (örneğin, stok kontrol programı vb.) iken, sistem yazılımı uygulamaya programındaki komutları yorumlayarak bunları nasıl yürüteceğini donanıma ifade eden programlar dizisidir. Bilgisayar teknolojisi bilgi işlem sürecini etkilemiş ve bilgisayarla bilgi işleme sistemleri olarak yığın işlem ve çevrimiçi sistemler ortaya çıkmıştır. Yığın işlem, benzer işlemlerin bir araya getirilmesi, gruplanması ve işlenmesidir. Buna karşın çevrimiçi işletim sistemi beklemeksizin ve veri biriktirmeksizin işlem yapılmasını öngörür. Çevrimiçi yığın ve gerçek zamanlı işlemler yapılmaktadır. Bunun dışında bilgisayar teknolojisinde son yılların önemli bir gelişmesi olan veri tabanı birbirleri ile ilişkili kütüklerin birleştirilerek, birbirinden bağımsız alanlarda ortaklaşa kullanımına olanak veren bir yapılanma olup, veri tabanı yönetim sistemi-VTYS adı verilen gelişmiş bir yazılıma bağlı olarak işlem görür. VTYS ise, uygulama programları ile veri arasında yer alan bir arabirim olup, veriyi yönetim ve kontrol eden bilgisayar programlarından oluşmaktadır. (Erdoğan, 2006:132-140). Bilgi teknolojilerine ilişkin temel kavramlar açıklandıktan sonra bütünlük sistemlerin temeli olan oluşum incelenebilir.

Kurumsal Kaynak Planlaması-KKP (Enterprise Resource Planning-ERP) sistemleri; bilgi teknolojilerinin yazılım kısmını oluşturmaktadır (Demir ve Bahadır,2006:57). Birçok işletme; standartlaştırılmış ve entegre edilmiş ERP tabanlı programları kullanmayı tercih etmektedirler. Bu programlar yerli ve yabancı sistemler olabilmektedir. Yabancı ERP sistemine merkezi Almanya olan SAP ERP; yerli ERP Sistemine ise merkezi İzmir olan Netsis örnek gösterilebilir. Yerli ve yabancı ERP sistem örneklemelerinden bazıları tablo 1’de sunulduğu gibidir:

Tablo 1: Yerli ve Yabancı ERP Sistemleri

<i>Yerli ERP Sistemleri Örnekleri</i>		<i>Yabancı ERP Sistemleri Örnekleri</i>	
NETSİS	Entegre W3, Fusion Standart, Fusion	SAP	SAP ERP, Bussiness Suite
LOGO	LKS, Tiger, Go, Start, Unity	MICROSOFT	Dynamics
UYUMSOFT	Uyumsoft	ORACLE	Oracle E-Business Suite, PeopleSoft, Enterprise JD
IAS-CANIAS	Canias ERP		Edwards EnterpriseOne, Oracle Fusion
MIKRO	Mikro ERP, My ERP, ERP 9000, Retail 9000	IFS	IFS ERP
LINK	Güneş Sistemi		
LIKOM	Gusto Erp, Presto		

Kaynak: http://www.netsisnedir.com/download/ERP_KAVRAMLARI/ERP%20Program.html,
[İndirme Tarihi: 28.09.2012].

Günümüzde internet tabanlı uygulamalar yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Örneğin; LUCA Projesi Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği-TÜRMOB ile Temel Eğitim ve Staj Merkezi- TESMER tarafından geliştirilen Türkiye'nin ilk internet tabanlı merkezi muhasebe sistemidir. Bulut mimari teknolojisinin yazılım servisi olarak sunulması modelinin Türkiye'deki ilk başarılı uygulaması olan LUCA sistemi web tabanlı merkezi sistem olması nedeniyle iş süreçlerini başarı ile yönetmeyi sağlamış, teknoloji sayesinde önemli boyutta avantajlar sunmuştur. Sistemin kullanımı ile sağlanacak etkinlik ve verimlilik şirketlerin iş süreçlerine önemli katkıda bulunmaktadır. Günümüzde ulusal ve uluslararası standartlarda finansal raporlar üretebilmek için, raporlara aktarılacak bilgilerin doğruluğu ve bu bilgileri üretmek için kullanılan bilgi teknolojileri önem taşımaktadır. Bilgi teknolojilerinin doğru kullanılmadığı bir işletmede gerçeğe uygun, şeffaf ve doğru finansal raporlar üretmek de olası değildir. LUCA; tüm dünyada güvenilirliği ve performansı kanıtlanmış, yazılım ve donanım ürünleri olan Oracle veri tabanı, Linux ve Unix işletim sistemleri kullanmakta, dünyadaki teknolojik gelişmelere paralel olarak da güncellenmektedir. İleri teknolojiyi düşük maliyetle kullanabilme, yasal güncellemelerin yazılıma hızla yansması, ek bedel ödemeksizin güncellemeleri sürekli ve eş anlı takip edebilme, veri kaybı yaşamama, standart alt yapısına sahip olması vb. nedenlerle tercih edilmektedir. Tüm bu süreçleri etkin yönetebilmek için projenin ilk aşaması olarak 2005 yılında LUCA Mali Müşavirlik Paketi-MMP sunulmuştur. Modüler yapıda olup, Yönetici Modülü, Personel Modülü, Muhasebe Modülü veya İşletme Defteri Modülü ya da Serbest Meslek Defteri Modülü içeren büro muhasebesi ürünüdür. İkinci aşamada, LUCA KOZA Ticari Paket ve Kurumsal Çözümler ürünü oluşturulmuştur. Standart ve Profesyonel

olmak üzere iki sürümü bulunur. Mali müşavir-müşteri bütünleşmesini sağlayan söz konusu paket; stok yönetimi, fatura yönetimi, finans yönetimi, gelir gider yönetimi, satış yönetimi, satın alma yönetimi, raporlar / analizler, muhasebe entegrasyonu modüllerini içermektedir. Mali müşavir yazılımı büro sahibi meslek mensupları için, KOZA orta ve büyük ölçekli işletmelerde bağımlı çalışan meslek mensuplarına yönelik geliştirilmiştir. Üçüncü aşamada ise, LUCA NET KOBİ Ticari Yazılımı yer almaktadır. Meslek mensuplarının işletmelerine çözüm sağlayıcı mali müşavir-işletme entegrasyonu ile yeni TTK' in işletmelere getirdiği zorunluluklar sonucunda geliştirilmiş bir yazılımdır. LUCA MMP ve LUCA KOZA Kurumsal çözümler ile tam entegrasyonu sağlamaktadır. Yazılım; cari, banka, stok, kasa, çek-senet, muhasebe, irsaliye, fatura, firma ve kullanıcı işlemleri ile virman hareketleri, üretim reçeteleri, banka entegrasyonu, veri aktarımı, ticari pano modüllerinden oluşmakta ve mobil cihazlarda (tablet bilgisayarlar, akıllı telefonlar vb) kullanılabilir (http://www.luca.com.tr, [İndirme Tarihi: 27.09.2013]).

Ülkemizde gerek kamu sektöründe gerekse de özel sektörde elektronik ortamda uygulamalara geçilmiştir. TC Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim-KBS Sistemi, dünya ülkeleri arasında kamu mali yönetim sistemleri açısından örnek teşkil edecek bir uygulama kabul edilmektedir. Ayrıca, Gelir İdaresi Başkanlığı-GİB'nin en önemli teknolojik altyapısını; Vergi Dairesi Otomasyon Projesi-VEDOP, VEDOP-2, VEDOP-3 ile e-VDO (İnternet Tabanlı Vergi Dairesi Otomasyonu) uygulamalarının kullanımı oluşturmaktadır.

Elektronik Devlet (E-Devlet) kapsamında kamuda başlatılan ilk otomasyon projelerinden birisi olma özelliğini taşıyan, gelişmiş bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin kullanıldığı, e-devlet uygulamaları arasında dünya çapında projeden birisi olan web tabanlı (internet teknolojilerine dayalı) saymanlık otomasyon sistemi Say2000i ile devletin muhasebe bilgileri günlük olarak izlenmeye başlanmıştır (http://www.muhasebat.gov.tr, [İndirme Tarihi: 08.11.2012]).

Elektronik ortama geçilmesindeki temel amaç; ulusal ve uluslararası standartlara uyum sürecinde uluslararası uzaktan denetim için uygun altyapıyı oluşturmak ile vergiye gönüllü uyumu sağlamaktır. Bu bağlamda, ülkemizde mükelleflerin vergi

kanunlarına uyumlarının artırılması ile kayıtdışılığın izlenerek önlenmesi amacıyla, elektronik fatura (e-Fatura) kullanma ve elektronik defter (e-defter) tutma zorunluluğu getirilmiştir (Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:421); 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazete:1/1.3.). Maliye Bakanlığı GİB ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından ortak olarak yayımlanan 1 sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile “Elektronik Defter” uygulaması yürürlüğe girmiştir (Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No:1), 13.12.2011 tarih ve 28141 sayılı Resmi Gazete). Ülkemizde şirketler arasında, ilk e-fatura filli boya tarafından kesilmiş olup (Referans Gazetesi, 10.07.2010), ilk e-Defter uygulamasına geçen şirket Axa Sigorta AŞ ile ilk üretim şirketi Şölen (Perakende Bülten, 14.12.2012) olmuştur. Zorunluluk kapsamına giren mükelleflerin; e-Fatura uygulamasına 2013 takvim yılı (01.09.2013 tarihi itibariyle GİB’ başvurulması gerekmekte idi) içerisinde geçmeleri zorunludur (Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 421); 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı RG:3/3.2./3.2.1.a.). İlgili tarih hafta sonu tatili Pazar gününe denk geldiği için son başvuru günü 02.09.2013 Pazartesi gününe uzamıştır. E-fatura uygulamasına 20 bin 459 mükellefin başvurduğu belirlenmiştir (9 Eylül Gazetesi, 14.09.2013). Bu tarihe kadar başvuran mükelleflerin 31.12.2013 tarihine kadar fiilen e-fatura uygulamasına geçmeleri gerekmektedir. İlk etapta 2013 sonu itibariyle 30 bin firmayı kapsayacak e-fatura uygulaması ile kağıt faturaya göre yılda ortalama 5.5 milyar TL’ye yakın satıcı için yaklaşık %52 alıcı için %67 tasarruf yapılması beklenmektedir (Posta Gazetesi, 23.09.2013 ve 10.09.2013). Bu konuda GİB tarafından uygulanan “e-fatura sistemi sayesinde 27 iş gününde bir memurun yapabildiği işlemin 2 saniyede yapıldığı” ifade edilmiştir (<http://www.dunya.com/islemler-elektronik-faturayla-2-saniyeye-indi-203514h.htm>, [İndirme Tarihi: 27.09.2013]. KBS; e-fatura entegrasyonunu Haziran 2012 tarihinde tamamlanmış ve kamu kurumları, Türk Telekom ve TTNET’ten sadece e-fatura kabul eder statüye dönüşmüştür (<http://www.izsmmmo.org.tr/izsmmmosunumu.pdf29>, [İndirme Tarihi: 06.09.2013].

E-Defter uygulamasına 2014 takvim yılı (E-Defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 01.09.2014 tarihi itibariyle e-Defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir) içerisinde geçmeleri zorunludur. (VUKGT (Sıra No:421); 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı RG:3/3.2./3.2.1.b.). GİB’ in e-Defter uygulaması; Tiger Enterprise, Tiger Plus ve GO Plus ürünleri ile entegre

çalışabilmektedir. Söz konusu e-Defter uygulaması ile uyumluluk yazılım onayı alanlar Tablo 2'deki gibi sıralanabilir:

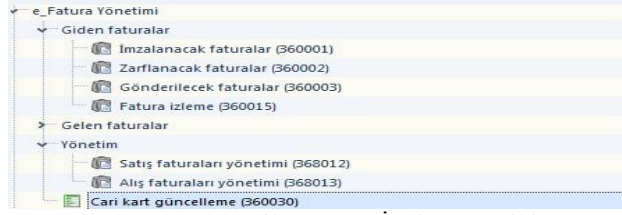
Tablo 2: E-Defter Uygulaması Uyumu Sağlayan Yazılımlar

Yazılımın Üreticisi	Yazılımın Açıklaması ile Versiyon ve/veya Sürüm Numarası
Logo Yazılım San. ve Tic. A.Ş.	Logo E-Defter / 1.00.00 ve 1.01.00
Netsis Yazılım San. ve Tic. A.Ş.	Netsis E-Defter / 1.9.9.1
Mikro Yazılımevi San. ve Tic. A.Ş.	Mikro Yazılımevi E-Defter uygulaması / 1.01
ISIS Bilişim Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti.	ISIS E-defter / V1.0
FIT Bilgi İşlem Sistemleri Servisleri San. Tic. Ltd. Şti.	FIT SAP E-Defter Çözümü / 1.0
Partnera Bilgi Sistemleri ve Dan. Hiz. A.Ş.	Partnera E-Defter Uygulaması / 1.0.3
C/S Enformasyon Teknolojileri Ltd. Şti	Cybersoft E-Defter Uygulaması / 1.0
Uzman Bilişim Danışmanlık A.Ş.	Experteam E-Defter Uygulaması / 1.0
Link Bilgisayar Sis. Yazılımı ve Donan. San. ve Tic. A.Ş.	Link Güneş E-defter / 1.00.00
NETBT Danışmanlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.	NETSign E-defter / 1.0.0
Link Bilgisayar Sis. Yazılımı ve Donan. San. ve Tic. A.Ş.	Yeni Nesil E-Defter / 1.00.00
Tabim Bilişim Eğitim Danışmanlık San. Tic. A.Ş.	TABİM Muhasebe E-Defter / 1.0
İnfina Yazılım A.Ş.	İnfleks Muhasebe E-Defter Uygulaması / v1.0
Likom Yazılım Hizmetleri ve Tic. A.Ş.	Likom Yazılım E-Defter Uygulaması / 1.00.00.001
Sfs-Dev Danışmanlık Bilgi İşlem San. Tic. Ltd. Şti	SFS GL E-defter Uygulaması / 1.00
Login Bilgisayar Yazılımları A.Ş.	LOGIN ERP E-Defter / V1.01

Kaynak: <http://www.edefter.gov.tr>, [İndirme Tarihi: 30.09.2013].

2012 yılı Haziran ayı itibariyle KOBİ'lere yönelik yapılan araştırmada % 21'lik oranla en çok tercih edilen ERP yazılımı olarak ilk sırada yer alan Netsis (Sözcü Gazetesi, Haziran 2012); GİB tarafından ilk E-fatura ve E-Defter entegrasyon çözümü onaylanan yazılım olmuştur (<http://www.netsisnedir.com>; İndirme Tarihi: 12.04.2013). E-fatura işlemleri, Netsis Fatura Modülü'ne entegredir. E-defter uygulaması da Muhasebe Modülü ile bütünleşir.

Mikro Programlarında; entegrasyon yöntemi aracılığıyla bilgi işlem kapasiteleri yeterli olan kullanıcılar, belirlenen standartlara uygun entegrasyonu sağlamaları koşulu ile e-Fatura uygulamasını doğrudan kendilerine ait bilgi işlem sistemleri aracılığı ile kullanabilirler. Mikro yazılımındaki e-fatura yönetimi şekil 1'deki gibi görselleştirilebilir:

Şekil 1: E-Fatura Yönetimi

Kaynak: <http://www.mikro.com>, [İndirme Tarihi: 27.09.2013].

Maliye Bakanlığı tarafından başlatılan e-fatura için ilk özel entegratör banka ING Bank olmuştur (Sözcü Gazetesi, 26.08.2013). E-fatura uygulamasından özel entegratör ile yararlanacak mükellefler, 31.12.2013 tarihine kadar entegrasyon ve özel entegrasyon süreçlerini tamamlamak zorundadırlar. Özel entegratör üzerinden faturalar ya ERP sistemleri ya web tabanlı yazılımlar ya da diğer yöntemlerle (fax, e-posta vb.) aracılığıyla gönderilebilmektedir.

Defterlerin elektronik ortamda düzenlenmesi için Genişletilebilir İşaretleme Dili (eXtensible Markup Language- XML) formatında bir standart olan ve uluslararası kullanıma sahip Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili (eXtensible Business Reporting Language-XBRL) kullanılmaktadır. Açık bir standart olan ve lisans gerektirmeyen XBRL, finansal bilgilerin elektronik transferi için kullanılan XML tabanlı genel bir işaretleme dilidir. Finansal bilgilerin hazırlanması, analiz edilmesi, raporlanması ve işletmeler arasında internet üzerinden veya diğer elektronik yöntemlerle transfer edilmesinde uluslararası standart sağlamaktadır. Bu da finansal bilgi kullanıcılarına büyük maliyet tasarrufu sunmaktadır. Finansal bilgi kullanıcıların raporlama mekanizmasında tüm finansal bilgileri işaretleyerek finansal raporları standart ve anlaşılır hale getirerek, raporların analiz edilebilmesini, transfer edilebilmesini ve karşılaştırılabilmesini sağlayan XBRL-FR (Financial Reporting-Finansal Raporlama) ve defterlerle ilgili olan XBRL-GL (Global Ledger-Global Defter) olmak üzere iki temel spesifikasyonu mevcuttur. XML teknolojisinde belirli bir amaç için oluşturulmuş etiket seti ve doküman içeriğini tanımlayan XML şeması ve sınıflandırma sistemi olan taksonomi esas alındığında XBRL-GL Taksonomisi bir kuruluşa ilişkin finansal ve işletme bilgilerinin etkin biçimde kullanımını sağlamak amacıyla tasarlanmıştır (e-defter XBRL GL (Genel Açıklamalar), 2013, <http://www.edeften.gov.tr>, [İndirme Tarihi:

(<http://www.saglik.gov.tr/tr/belge/1-361/web-uygulamalari.html>, [İndirme Tarihi: 26.07.2013]).

Ayrıca gündemde olan bir başka konu da POS cihazı ve yazar kasaların birleştirilmesi ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazları-ÖKC ilişkindir. 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatına göre ÖKC kullanmak zorunda olan mükelleflerden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler yeni nesil ÖKC' den, EFT-POS özellikli cihazları kullanmak zorundadırlar. Basit ve/veya bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC kullanmak zorunda olan mükelleflerin bu zorunlulukları (muafiyet haricinde) 01.10.2016 tarihinde başlayacaktır (Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:426); 15.06.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmi Gazete). Uygulama 01.07.2013 tarihine kadardı, ancak 01.10.2013 tarihine ertelenmiştir (Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:427); 29.06.2013 tarih ve 28692 sayılı Resmi Gazete). 01.01.2014 tarihinden itibaren mali hafızası dolan mevcut cihazlar hurdaya çıkacak, yeni cihazların mali hafızaları asgari on yıllık veri saklayacaktır. 01.01.2016 tarihinden itibaren tüm mükelleflerin yeni nesil yazar kasa kullanma zorunluluğu ortaya çıkmıştır (Sözcü Gazetesi, 20.09.2013). Bunların dışında kalan mükellefler, 31.12.2015 tarihine kadar mevcut yazar kasalarının mali hafızaları dolmadığı sürece onları, yeni işe başlayanlar da bu tarihe kadar eski tip yazar kasaları kullanabilirler. Yeni nesil yazar kasalar gerek fiş kesiyor gerekse de POS işlevi görüyor. Tüm POS cihazları bu yazar kasaya bağlanacaktır. İnternete bağlı yeni nesil akıllı kasalar Maliye Bakanlığı'na anlık bildirim yapacaktır (Posta Gazetesi, 25.09.2013). TÜBİTAK testlerini tamamlayarak, GİB' ten mali onay olan firmaların ürünleri kısa sürede bu gereksinimi karşılayacaktır. Ürünlerin tüm bankalarla uyumlu olması dikkat edilmesi gereken konular arasındadır.

3. SONUÇ

Son günlerde ülkemizde artan önem düzeyinde elektronik uygulamalara geçiş süreci yaşanmaktadır. Bilgi teknolojilerinin muhasebe uygulamalarındaki rolü ve önemi artış göstermiştir. Ülkemizde muhasebe uygulamalarında bilgisayar aracılığıyla, ya tüm işletme fonksiyonlarını kapsayan, ya muhasebe programı olarak kullanılan, ya da gerek muhasebe gerekse de denetim uygulamalarını içeren veya sadece denetim fonksiyonunu sağlayıcı çeşitli yazılım programları

kullanılmaktadır. Bütünleşik sistem yazılımlarının kullanımının yanı sıra internet tabanlı uygulamaların tercih edildiği görülmektedir. Bulut bilişimden yararlanmalar dikkati çekmektedir. E-fatura, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, e-defter uygulaması ile uyumlu yazılımların kullanımı gündemdeki temel konular arasındadır. Çalışmada güncel konuların muhasebe bağlantısının kurularak irdelenmesi değer yaratmaktadır.

Sonuç olarak, bilgi teknolojilerinden yararlanmaların artırılarak uygulamaların etkinleştirilmesi esastır. Böylelikle muhasebe uygulamalarındaki kalite yükseltilebilecek ve etkinlik artırılabilir. Ancak, teknik alt yapı tam oluşturulmadıkça, bilişim teknolojilerinden yararlanmalarda sistemsel kaynaklı eksiklikler ve arızalar yaşanacak, bu da kaliteyi düşürecek, etkinlik ve verimliliği azaltacaktır. Bu sorunların yaşanmaması için doğru zamanında ve doğru tercihlerin yapılması, başlangıçta katlanılacak maliyetlerin faydaya dönüşeceğinin hatırdan çıkarılmaması gerekir.

KAYNAKÇA

Demir, Volkan ve Bahadır, Oğuzhan, “Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP) Sistemlerinin Maliyetlere ve İşletme Performansına Etkileri”, Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı-MÖDAV Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (ISSN:1302-258X), 8:3, Eylül 2006, ss.57-70.

Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No:1), 13.12.2011 tarih ve 28141 sayılı Resmi Gazete.

Erdoğan, Melih, Denetim, Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, Güncelleştirilmiş 3.Baskı, 2005.

Gelir İdaresi Başkanlığı, <http://www.edefter.gov.tr>, [İndirme Tarihi: 30.09.2013].

Gelir İdaresi Başkanlığı, “e-defter XBRL GL (Genel Açıklamalar), Şubat 2013, Ankara, <http://www.edefter.gov.tr>, [İndirme Tarihi: 12.04.2013].

<http://www.luca.com.tr>, [İndirme Tarihi: 27.09.2013].

http://www.netsisnedir.com/download/ERP_KAVRAMLARI/ERP%20Program.html, [İndirme Tarihi: 28.09.2012].

<http://www.netsisnedir.com>; [İndirme Tarihi: 12.04.2013].

<http://www.saglik.gov.tr/tr/belge/1-361/web-uygulamaları.html>, [İndirme Tarihi: 26.07.2013].

İzmir Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, <http://www.izsmmmo.org.tr>, izsmmmosunumu.pdf, [İndirme Tarihi: 06.09.2013].

Perakende Bülten, 14.12.2012; http://perakende.tv/bulten/kanal/FMCG_Gida_Market/solen-e-defter-uygulamasina-gecen-ilk-uretim-sirketi-oldu.htm, [İndirme Tarihi: 15.12.2012].

Posta Gazetesi, 23.09.2013, “E-fatura yüzde 67 tasarruf sağlıyor”, Ekonomi, s.1.

Posta Gazetesi, 10.09.2013, “E-fatura’yla 5.5 milyar TL”, Ekonomi, s.11.

Posta Gazetesi, 25.09.2013, “Yazar kasalar değişiyor”, Dosya Yazarkasapos.

Referans Gazetesi, “Şirketler arası ilk e-faturayı filli boya kesti”, 10.07.2010, [İndirme Tarihi: 10.07.2012].

Sözcü Gazetesi, 20.09.2013, “Yazar kasa ve POS cihazında ‘yeni nesil’ dönüşüm başlıyor”, Poskasa, s.11.

Sözcü Gazetesi, 26.08.2013, “E-fatura lisansı aldı”.

Sözcü Gazetesi, Haziran 2012.

TC Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü, **Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.** [İndirme Tarihi: 08.11.2012].

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:421); 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazete.

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:426); 15.06.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmi Gazete.

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:427); 29.06.2013 tarih ve 28692 sayılı Resmi Gazete.

9 Eylül Gazetesi, 14.09.2013, “E-faturaya geçmek için 20 bin kişi başvurdu”, Para Piyasası, s.4.

“E-fatura ile İşlemler 2 Saniyeye İndi”, <http://www.dunya.com/islemler-elektronik-faturayla-2-saniyeye-indi-203514h.htm>, [İndirme Tarihi: 27.09.2013].

Mikro E-Fatura Uygulaması 2013, <http://www.mikro.com>, [İndirme Tarihi: 27.09.2013].